

36ste vergadering

Dinsdag 3 juli 2001

Aanvang 10.00 uur

Voorzitter: Korthals Altes

Tegenwoordig zijn 71 leden, te weten:

Baarda, Van de Beeten, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Bierman, Bierman-Beukema toe Water, De Blécourt-Maas, De Boer, Boorsma, Braks, Van den Broek-Laman Trip, Van Bruchem, Castricum, Dees, Doesburg, Dölle, Dupuis, Van Eekelen, Eversdijk, Van Gennip, Ginjaar, Van Heukelum, Hofstede, Holdijk, Van den Hul-Omta, Jaarsma, De Jager, Jurgens, Ketting, Kneppers-Heijnert, Kohnstamm, Korthals Altes, Van der Lans, Van Leeuwen, Lemstra, Van der Linden, Ladders-Elfferich, Luijten, Lycklama à Nijeholt, Meindertsmas, Pastoor, Platvoet, Le Poole, Pormes, Rensema, Roscam Abbing-Bos, Rosenthal, Ruers, Van Schijndel, Schoondergang-Horikx, Schuurman, Schuyer, Stekelenburg, Stevens, Swenker, Tan, Terlouw, Van Thijn, Timmerman-Buck, Varekamp, Ter Veld, Veling, De Vries, Van Vugt, Walsma, Werner, Witteveen, Woldring, De Wolff, Wolfson en Zwerver,

en de heren De Vries, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, Van Aartsen, minister van Buitenlandse Zaken, en Korthals, minister van Justitie.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat is ingekomen bericht van verhindering van het lid:

Boorsma, alleen voor het eerste deel van de vergadering, wegens familieomstandigheden.

Dit bericht wordt voor kennisgeving aangenomen.

Aan de orde is de behandeling van:

- **het wetsvoorstel Wijziging van de Gemeentewet en de Provinciewet in verband met een aanpassing van de procedure tot benoeming van de burgemeester en de commissaris van de Koning (25444).**

De beraadslaging wordt geopend.

□

De heer **Dölle** (CDA): Voorzitter. De leden van het CDA die deelnamen aan de schriftelijke voorbereiding van dit wetsvoorstel hebben zich bij die gelegenheid nogal gereserveerd opgesteld tegenover hetgeen daarin werd geboden. Zij noemden het wetsvoorstel een poging om drie intrinsiek onverenigbare ideeën desondanks te verbinden. Drie Seelen in einer Brust, is het genoemd. Daarmee is een wetsvoorstel voortgebracht dat geen eenduidig toekomstig referentiekader kent, maar als het ware in drie richtingen wijst. Ik hoop dat zo toe te lichten, maar eerst wil onze fractie met de regering en overigens ook de Staatscommissie dualisme en lokale democratie vaststellen dat de aanstellingswijze van de burgemeester en van de commissaris van de Koning moet passen bij de functie die deze ambtsdragers in het Nederlandse lokale en provinciale bestuur vervullen. Hierna beperk ik mij tot de burgemeester. Die functie wordt vooral uitgelijnd door de formele structuur van het gemeenterecht, maar zeker ook ingekleurd door de meer informele bestuurscultuur in een gemeente. Daarom

werpt onvermijdelijk de Wet dualisering gemeentebestuur, die in hoofdzaak is geënt op het rapport van de commissie-Elzinga, voorzien is van een markant advies van de Raad van State en thans op de agenda van de Tweede Kamer staat, zijn slagschaduw vooruit.

Laten wij "for argument's sake" aannemen dat het gemeenterecht in noodzaak wordt herzien c.q. gedualiseerd zoals in het wetsvoorstel dualisering gemeentebestuur wordt voorgesteld. Dan rijst daaruit een bepaald beeld op van het burgemeestersambt. Dat lijkt sterk op het huidige. Men wil in het voorstel dualisering gemeentebestuur deze positie, die met een inmiddels in het dualiseringsdebat gevleugeld germanisme als "eigenstandig" wordt getypeerd, nog enigszins versterken. Het gaat daarbij vooral om het accentueren van zijn meer apolitieke procesbewakingsachtige functies: het voorzitterschap van raad en college en de hoeder van een zorgvuldige omgang tussen bestuur en burger en dus ook met de zogeheten oppositie in de raad. De politiek-inhoudelijke dimensie van de burgemeester blijft vooral liggen op het gebied van de openbare orde en enkele belendende beleidspercelen. Dat burgemeestersbeeld komt overigens behoorlijk overeen met de opstelling van de christendemocraten, ook in het verleden. Zie bijvoorbeeld de opstelling van het CDA en zijn voorgangers bij de laatste algehele herziening van de Grondwet, ook herhaald bij de laatste algehele herziening van de Gemeentewet. Ik herhaal de beschrijving daarvan in het voorlopig verslag:

"Het CDA ziet de burgemeester als een ambtsdrager die enigszins onthecht aan de hitte van de lokale